

Til Fredningsnævnet for København

Udtalelse om fredningssag for Assistens Kirkegård

27. august 2015

Fra Nørrebro Lokaludvalg (formandskabet)

Med nedenstående bemærkninger tilstræbes det at give Fredningsnævnet et bedre beslutningsgrundlag, således at en fredning sikrer området unik karakter; et plejet naturområde midt i byen med nationale kulturhistoriske værdier og som rekreativt område i et tætbebygget byområde.

Lokaludvalget for Nørrebro har givet vores synpunkter til kende ved fredningsnævnets møde i maj 2015, og i forbindelse med at der nu er fremlagt en ny indstilling fra Danmarks Naturfredningsforening og et efterfølgende svar fra Københavns Kommunes Økonomiudvalg vil formandskabet for Nørrebro Lokaludvalg bede Fredningsnævnet tage følgende overvejelser med i dets beslutning.

1. Afgrænsning af fredningsområdet
2. Adgangsforhold til Assistens Kirkegård
3. Fremtidige planer for skybrudssikring
4. Grænser for kirkegårdsdrift

1. Afgrænsning af fredningsområdet

Indstillingen fra Danmarks Naturfredningsforening foreslår at fredningsområdet følger den arealinddeling mellem Assistens Kirkegård og metrostationspladsen, som er angivet i lokalplan nr 488.

På dette punkt kan vi ikke støtte Naturfredningsforeningens indstilling.

Lokalplanens tegning nr. 2 inddrager den nuværende adgangssti fra Nørrebrogade til Assistens Kirkegård i metrostationens område og udelades dermed af fredningsområdet.

Vi vil bede Fredningsnævnet iagttage følgende:

- Assistens Kirkegård er et unikt anlæg, som kombinerer et kirkegårdsanlæg af stor kulturhistorisk værdi og borgeres rekreative brug af et grønt område i en tæt bebygget bydel. Det er derfor essentielt for denne fortsatte oplevelse at anlægget har sine egne, entydige indgange fra offentlig vej/fortov. Fredningen bør sikre at anlægget bevarer denne karakter uafhængigt af eventuelle senere ændringer på metrostationspladsens udformning og brug.
- Assistens Kirkegårds stisystem er et gennemgående træk ved hele anlæggets karakter, og det virker derfor ikke logisk at der planlægges med en sti lang kanten af metroforpladsen, mens Assistens Kirkegård vil have afbrudte stier, der blot leder til låger i afgrænsningen af anlægget.
- Der er fortsat gravsteder med front mod stien. De vil i så fald vende ind mod afgrænsningen/hegnet.
- Hvis Fredningsnævnets afgørelse tager de fulde æstetiske hensyn til oplevelsen af det fredede anlægs karakter bør den nye afgrænsning af Assistens Kirkegård også

indbefatte krav til opførelsen af en mur magen til den øvrige omgivende mur mod Jagtvej/Nørrebrogade/Kapelvej.

Der blev ved sidste møde i Fredningsnævnet åbnet for muligheden for at foretage en besigtigelse af de eksisterende forhold før der træffes en endelig beslutning om grænsedragningen. Dette kan vi kun støtte og vi vil meget gerne deltage og underbygge vores synpunkter ved en sådan besigtigelse!

2. Adgangsforhold til Assistens Kirkegård

Som nævnt ovenfor foreslår Danmarks Naturfredningsforening at fredningsnævnet følger den arealinddeling mellem Assistens Kirkegård og metroforpladsen, som er angivet i lokalplan nr 488, hvori også adgangsforholdene for metrostationspladsen angives.

Lokalplanens eneste tekst om adgangsforhold er følgende; *"Stk. 1. Sti- og adgangsforhold; Der skal etableres en ny adgang til stationspladsen fra Runddelen og åbnes to fra henholdsvis Jagtvej og Nørrebrogade i princippet som vist på tegning nr. 2."*

På tegning nr. 2 er til gengæld anført yderligere fire adgange til Assistens Kirkegård, ligesom den nuværende adgangssti fra Nørrebrogade til Assistens Kirkegård inddrages i metrostationens område.

Assistens Kirkegård har for nuværende to gennemgående cykelstier, som vi mener kan bevares uden at det påvirker oplevelsen af at der er tale om et unikt anlæg, kombinationen af kulturhistorisk værdi og et rekreativt grønt område.

Fire direkte adgange fra metroforpladsens 450 cykelparkeringspladser vil uden tvivl både øge antallet af gennemkørende cyklister, men også give flere diagonale cyklistruter gennem anlægget. Det er ikke ønskværdigt og vi vil derfor anbefale at fredningen af Assistens Kirkegård fastlægger at anlægget har sine egne, entydige indgange fra offentlig vej/fortov og at stinettet i øvrigt bevarer sin nuværende form og brug.

Vi må derfor gentage at vi meget gerne vil deltage og underbygge vores synpunkter ved en besigtigelse af de eksisterende forhold før Fredningsnævnets endelige afgørelse.

3. Fremtidige planer for skybrudssikring

Økonomiudvalget i Københavns Kommune fremfører, at fredningen ikke bør stille sig i vejen for fremtidige skybrudsplaner, herunder at det påtænkes at foretage terrænændringer til opsamling af vand og konstruktionsændringer til afløbskanaler gennem/under den omgivende mur ud mod Jagtvej. Vi har dog hørt om andre planer.

Man anfører at: *"Der er behov for, at disse oversvømmelser håndteres ved en midlertidig tilbageholdelse af vand på egnede arealer, frem for at der i stedet sker store samfundsmæssige skader ved ukontrollerede oversvømmelser af både bebyggelse, infrastruktur og arealer på kirkegården."*

Denne formulering virker ikke proportional med den reelle vandafledningsudfordring set i forhold til alternative afledningsløsninger. Alternativet er ikke 'store samfundsmæssige skader', men en alternativ skybrudsløsning – fx kan man ved næste renovering af Jagtvej indrette vejbump, der vil give både forsinkelse og opmagasineringskapacitet og herefter aflede til Hans Tausens Park.

Det anføres videre at: *"Sårbarhedsanalyser i forbindelse med konkretisering af kommunens indsats imod virkningerne af skybrud viser, at der opstår oversvømmelser på Assistens Kirkegård samt i Sjællandsgadekvarteret og på Jagtvej. Der er mange observationer fra kvarteret om massive oversvømmelser."*

Opfattelsen er altså, at skybrudsvandet som det er i dag løber ind på Assistens Kirkegård. På fredningsmødet i maj fremførte Lokaludvalgets medlemmer, at man ikke har observeret væsentlige oversvømmelser på Assistens Kirkegårds efter skybrud. Det er fortsat vores opfattelse, at der ikke er et oversvømmelsesproblem på Kirkegården i dag, hvor der sker en diffus nedsvivning.

Denne forskel i opfattelsen af den nuværende situation er central, fordi vejvand fra en stærkt trafikeret vej som Jagtvej er stærk forurenet. Hvis mængden og hyppigheden af tilstrømmende vand øges fra situationen som den er i dag, vil tilførsel til Assistens Kirkegård af forurening fra Jagtvej øges tilsvarende.

Vi finder det meget betænkeligt såfremt Fredningsnævnet vil give mulighed for at forurenet overfladevand fra nærliggende gader kan lejre sig i anlægget når dette kan undgås.

4. Grænser for kirkegårdsdrift

København Kommune fremhæver at det stigende befolkningstal i København medfører et øget behov for areal til kirkegårdsareal, herunder også et øget areal af Assistens Kirkegård i fremtiden.

Vores holdning er at et øget befolkningstal i byen også medfører et øget behov for rekreative områder og det understreger efter vores mening også netop vigtigheden af nogle fredningsbestemmelser, der sikrer områdets unikke karakter og giver klare grænser for arealet til kirkegårdsdrift, men dog fortsat tillader denne i et unikt samspil med områdets rekreative funktion.

Med venlig hilsen

Nørrebro Lokaludvalg, formandskabet

Mogens Petersen

Lars Vestergaard Christiansen

Anoir Hassouni